

KNJIGE

Jožef Ropoša

Izdal je svojo prvo pesniško zbirko

Ljubitelji televizijskih serij Jožefa Ropošo poznajo kot poveljnika gasilskega društva Jožeta Pirca iz serije Reka ljubezni in hudomušnega zdravnika Slavka Bučarja iz Usodnega vina, obiskovalci Mestnega gledališča ljubljanskega pa z odrskih desk, s katerih jih navdušuje že slabi dve desetletji.

Pa ste vedeli, da je tudi izvrsten pesnik? Svojo pesniško žilico je začel izražati v srednji šoli, do izdaje prve pesniške zbirke, ki jo je naslovlil Duhovni stroji, pa je prišlo šele zdaj. »Zbirko sem grobo končal že pred kakšnimi 23 leti. Nato sem željo po izdaji malo opustil, ker sem imel nekaj težav pri izdajanju pri običajnih založbah. Leta 2009 sem se odločil, da bom to naredil v samozaložbi. Zbirka bi morala priti ven pred tremi leti, a mi takratni izdajatelj ni ponujal možnosti, da bi jo lahko izdal v tako lepi

izvedbi, kot sem si jo želel, ki bi ponazarjala to, kar pesmi, kar ti raznorodni cikli in vse te alkemične grafike govorijo. Imel sem srečo, da sem našel na soseda dr. Jonatana Vinklerja, ki na leto naredi nekaj deset knjig in je velik mojster, tako da sva potem skupaj oblikovala knjigo, njegova partnerka Helena Čebulj pa je naredila zelo domiselni znak samoroga. Knjiga res dosega visoke standarde, na kar sem izredno ponosen. Metka Damjan je opravila lekturo in mi je zelo pomagala pri kakšnih stvareh, ki jih jaz nisem čutil slovnično. Hvaležen sem tudi, da sem lahko knjigo predstavil v svojem gledališču. Tukaj se počutim doma – to je moj drugi dom. Največkrat sem stal prav na tem odru,« ganjenosti ob predstavitvi Duhovnih strojev v MGL ob glasbeni spremljavi Marka Hatlaka in interpretaciji pesmi Primoža Pirnata in Jureta Henigmmana ni mogel skriti Ropoša. »Zame je danes res velik

dan. Ko se rodi novo duhovno bitje, je velik dan za vse nas, če smo prisotni ali pa neprisotni – to se nekje pozna. In drugi ljudje, njihova pamet, njihovo spoznanje bo delovalo nazaj spet na družbo. Zato, ker so bili, če se jih je dotaknilo, obsijani s to materijo,« je prepričan Ropoša.

In zakaj je zbirko naslovlil Duhovni stroji? »Menim, da je človeško telo genialen biološki stroj, in se zavedam, da je tak stroj tudi v duhovnosti, samo da je ta pagoda težje zgradljiva – tako kot so tudi duševne bolezni težje lečljive kot fizične. Duhovni stroj je ena prisposodba za človeka, druga prisposodba je pa za pesem. Ker jaz podam to svojo pesem in ti jo lahko bereš čez 200, 1000 let in bo lahko nate na podoben način ali pa še huje reagirala, če ima v sebi tiste prave moči, tisto pravo energijo, k si jo s pomočjo besed in nizanja teh besed spravlil v konstrukcijo, mašino, stroj, ki deluje, dokler

obstaja nosilec,« je za Vklp pojasnil Ropoša.

Jožef pesmi piše tako, kot jih zasliši. »Nočem se izražati vedno enako v isti obliki ali pa v isti tematiki. Pustim pesmi, da sama spregovori in da sama določa ritem, obliko, dolžino itd. Tisti jezik, ko ga začutiš in mu slediš, tisti je edini pravilen. Nekatere pesmi ti sicer dajo popravke in lahko narediš boljše, premišljenejšo, kvalitetnejšo, bolj pametno pesem in hkrati z boljšimi zasuki ali pa tudi bolj eksponiranimi čustvi. Včasih pa ti pesem ne da popravkov. Večkrat se mi je dogajalo, da sem hotel spremeniti nekaj, kar ni bilo več moderno, vendar se ni dalo, ker je tisti jezik, ki je takrat stekel skozme, narekoval samo to in to besedišče in prosti verz ali pa interpunkcijo, če je bila zapisana,« nam je za konec še razkril Ropoša.

Teja Pelko; foto: Mediaspeed.net

Jožef Ropoša s svojim pesniškim prvcem Duhovni stroji

invokacija

Ustavi se, ustavi se,
Ljubezen,
zakaj mimo mene,
zakaj se me nočeš
dotakniti,
ustavi se, ustavi se,
vsaj brčni me,
brčni me v čelo,
brčni me,
ampak močno,
da na svojih čevljih
boš odnesla
krvav spomin na mé,
a jaz na čelu,
vse do smrti
bom nosil
tvoje znamenje.